

Høringsnotat for Natura 2000-område N68 Skjern Å

Notat vedrørende høringssvar til forslag af 2017 til justerede Natura 2000-områdegrenser for N68 Skjern Å.

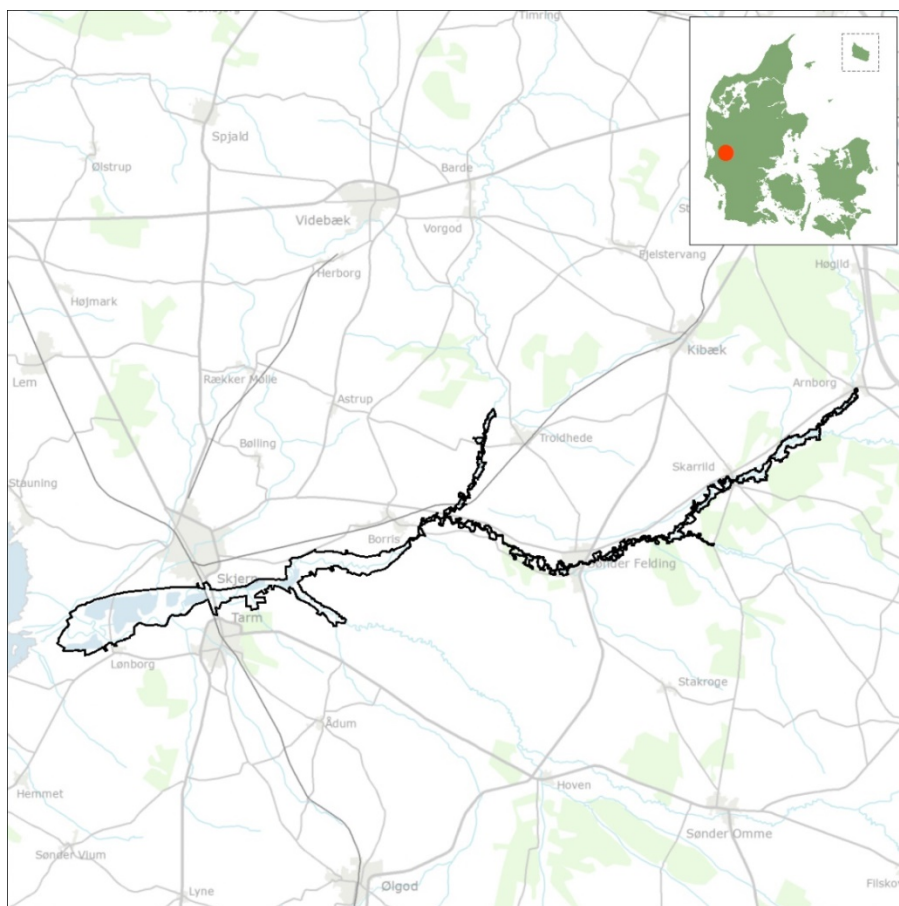
Forslaget til justerede Natura 2000-områdegrenser for N68 Skjern Å har været i offentlig høring fra d. 28/9 2017 til d. 3/1 2018.

Indkomne høringssvar ses på <https://fugle-habitat-2017.hoering.mfvm.dk>

Oktober 2018: Som nævnt i afsnit 5.2 "Den videre proces" har Miljø- og Fødevareministeriet haft en bekendtgørelse i høring med henblik på at opdatere Natura 2000-områdegrenserne. Høringssvarene, der vedrører dette Natura 2000-område, er omtalt i afsnit 6, som er tilføjet efter høring af bekendtgørelsen. Miljøstyrelsen har valgt at uddybe argumentationen for nogle af justeringerne.

1	Grænsejustering for Natura 2000-området.....	3
1.1	Indledning.....	3
1.2	Danmarks udpegning af Natura 2000-områder.....	4
1.2.1	Kommissionens retningslinjer – ændringer i Natura 2000-områdegrenser.....	4
1.3	Kriterier.....	5
1.4	Høringer.....	6
2	Sammenfatning af høringsforslag og høringssvar for Natura 2000-område N68 Skjern Å.....	7
2.1	Sammenfatning af høringsforslaget.....	7
2.2	Sammenfatning af høringssvarene	7
3	Høringsvar vedr. generelle emner.....	8
4	Behandling af områdespecifikke emner	8
4.1	Habitatområde H61 Skjern Å.....	8
4.1.1	Høringsforslag	8
4.1.2	Indkomne høringssvar.....	9
4.1.3	Udvidelse af habitatområdet med nye naturarealer.....	14
4.1.4	Opsamling.....	14
4.2	Fuglebeskyttelsesområde F118 Skjern Å.....	15
4.2.1	Høringsforslag	15
4.2.2	Indkomne høringssvar.....	15
4.2.3	Udvidelse af fuglebeskyttelsesområdet med nye naturarealer.....	19
4.2.4	Opsamling.....	19

5	Miljøstyrelsens forslag til nye grænser for N68 Skjern Å.....	19
5.1	Opsamling	19
5.2	Den videre proces.....	21
6	Miljø- og Fødevareministeriets bekendtgørelseshøring	22
6.1	Baggrund.....	22
6.2	Høringssvar.....	22
6.3	Opsamling	22

Figur 1. Gældende afgrænsning af Natura 2000-området N68 Skjern Å

1 Grænsejustering for Natura 2000-området

1.1 Indledning

Dette høringsnotat behandler høringsvar for dette specifikke Natura 2000-område. Af høringsnotatet fremgår også dokumentationen for de konkrete justeringer af Natura 2000-områdets grænser. Der er ligeledes udarbejdet specifikke høringsnotater for øvrige Natura 2000-områder, hvor afgrænsningen er blevet justeret. Desuden har Miljøstyrelsen udarbejdet et generelt høringsnotat, som behandler høringsvar vedrørende generelle forhold, spørgsmål og problemstillinger.

Formålet med justeringen bygger på aftalen om Naturpakken, som blev indgået af Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti i maj 2016.

Aftaleteksten lyder: *"Tilpasning af Natura 2000-områdernes afgrænsning
Natura 2000-områderne er nogle af de mest værdifulde naturområder i Danmark. Der indgår dog i de udpegede Natura 2000-områder intensive jordbrugsarealer og byarealer, som ikke bidrager til beskyttelsen af direktivarter og -naturtyper, men som alligevel er underlagt nogle af de krav, der følger af Natura 2000-udpegningen."*

Der iværksættes, i dialog med interessenterne og EU-kommissionen, en gennemgang af afgrænsningen af Natura 2000-områderne med henblik på at undersøge muligheden for at mindske andelen af intensivt drevne jordbrugsarealer og evt. at udvide de udpegede områder med mere værdifuld natur, hvor det understøtter direktivmål.”

I aftalen er det således aftalt, at Natura 2000-områderne skal tilpasses med henblik på at mindske andelen af intensivt drevne jordbrugsarealer og evt. udvide områder med mere værdifuld natur, der understøtter direktivmål.

Efterfølgende har aftaleparterne bag Naturpakken i forsommeren 2018 ønsket at udvide Natura 2000-områderne med yderligere naturarealer. Derfor er Natura 2000-områderne suppleret med yderligere naturarealer, primært på Naturstyrelsens områder. Det drejer sig om arealer med habitatnatur eller arealer med særlige naturværdier. Derudover er der også i enkelte tilfælde medtaget yderligere arealer, hvor der er tale om store arealer med aftale om konkrete tiltag til naturgenopretning eller naturarealer, hvor private lodsejere selv har foreslået, at arealet kan indgå i et Natura 2000-område.

Resultatet er, at Natura 2000-arealet samlet set reduceres med ca. 29.900 hektar, der primært er intensivt drevne landbrugsarealer og byområder, som Miljøstyrelsen vurderer ikke har væsentlig betydning for beskyttelse af naturtyper og arter omfattet af naturdirektiverne. Natura 2000-arealet udvides med ca. 30.900 hektar nye naturarealer, der primært er beliggende på Naturstyrelsens arealer, og som vil have væsentlig betydning for beskyttelse af habitatnatur og arter omfattet af direktiverne.

1.2 Danmarks udpegning af Natura 2000-områder

Danmark har udpeget 113 fuglebeskyttelsesområder og 261 habitatområder, som tilsammen udgør 250 Natura 2000-områder. Danmark har p.t. udpeget godt 8 procent af landarealet og godt 18 procent af havarealet. De danske Natura 2000 områder er udpeget for at beskytte en række arter og naturtyper. Områderne skal bevare og beskytte naturtyper og dyre- og plantearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene.

Natura 2000-områderne er med til at løfte Danmarks forpligtelser efter fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet, hvor der blandt andet er krav om udpegning af særlige områder, som beskytter arter og naturtyper. Formålet med udpegningen er, at områderne vil medvirke til, at naturen udvikler sig positivt, således at arter og naturtyper på sigt opnår gunstig bevaringsstatus.

1.2.1 Kommissionens retningslinjer – ændringer i Natura 2000-områdegrenser

Europa Kommissionen har i 2005 præciseret mulighederne for at ændre Natura 2000-områdegrenser. Herefter kan ændringer i grænserne for et Natura 2000-område ske ved opdatering af oplysninger i Europa-Kommissionens standarddatabase, som opdateres, når der foreligger ny viden eller nye nationale beslutninger.

I forbindelse med udtagning eller ændringer af habitatområder forudsætter det kommissionens godkendelse bortset fra tekniske fejlrettelser, som samlet udgør under 5 % af områdets areal.

1.3 Kriterier

Miljøstyrelsen har med henblik på udmøntning af Naturpakkens ønsker til justering af Natura 2000-områderne samt EU-kommissionens retningslinjer udarbejdet en række faglige kriterier for ændringer i områdegrænserne.

Disse kriterier præciserer, at enhver ændring skal kunne begrundes naturfagligt, og at ændringer som udgangspunkt skal ske på en måde, så der ikke opstår huller i Natura 2000 områderne. Samtidig bør Natura 2000-grænserne følge naturlige skel (f.eks. veje, diger, levende hegn, vandløb, kyst, skovbryn mv.).

I overensstemmelse med aftaleteksten i Naturpakken er der generelt ikke set på ændringer af grænserne for marine Natura 2000-områder. I visse særlige tilfælde er der sket ændringer, hvor det kan begrundes i hensynet til eksisterende aktiviteter såsom havneanlæg og i øvrigt er i overensstemmelse med Natura 2000-beskyttelsen.

De specifikke kriterier for at udtage arealer fra Natura 2000-områder tager udgangspunkt i, at der kan udtages intensive jordbrugsarealer, arealer i byzone og arealer med tæt bebyggelse, sommerhusområder og arealer med særligt forstyrrende aktiviteter, herunder erhvervshavne. Det indgår dog også, at der ikke må udtages arealer med habitatnatur og levesteder med en væsentlig stabil forekomst af arter på habitatdirektivets bilag 1 og 2, fuglebeskyttelsesdirektivets bilag 1 eller regelmæssigt tilbagevendende trækfuglearter på udpegningsgrundlaget.

I fuglebeskyttelsesområder suppleres udtagningskriterierne med tre yderligere kriterier, hvorefter der skal foretages en konkret vurdering af arealets betydning for tilbagevendende trækfugle og fugle på områdets udpegningsgrundlag.

De udtagne arealer er gennemgået flere gange i forbindelse med kortlægning og overvågning i NOVANA-programmet. Som supplement hertil er bl.a. naturdatabasen, DOF-basen samt seneste og historiske luftfotos gennemgået for at konstatere, at der ikke findes habitatnatur og -arter på arealerne. Der er som nævnt ovenfor gennemført en konkret vurdering i forhold til fugle på udpegningsgrundlaget, hvor dette er relevant.

Der er desuden udarbejdet kriterier for i hvilke tilfælde, et areal kan inddrages i et Natura 2000-område. Efter disse kriterier skal der tages udgangspunkt i, om arealet ligger i tilknytning til habitatnatur eller er et levested for bilagsarter. Derudover skal arealet have en god naturkvalitet.

Disse kriterier er suppleret med kriterier, som skal sikre, at eksisterende husdyrbrug ikke berøres af yderligere husdyrregulering. Dette er gjort ved at definere et areal rundt om alle registrerede husdyrbrug, inden for hvilket Natura 2000-områderne ikke er foreslået udvidet med ammoniakfølsom natur. I vurderingen indgår afstanden til nærmeste husdyrbrug. Denne vurdering bygger på de specifikke kriterier til beregning af friholdt areal omkring husdyrbrug. Der henvises til det generelle høringsnotat for nærmere oplysninger.

Der er desuden lavet supplerende kriterier i forhold til inddragelse af arealer i fuglebeskyttelsesområder, hvor der særligt er lagt vægt på, om arealet har væsentlige forekomster af f.eks. sjældne bilag 1 arter, eller hvis arealet er med til at sikre et eksisterende områdes udpegningsgrundlag.

Der henvises desuden til det generelle høringsnotat, hvor de samlede kriterier fremgår som bilag.

Aftaleparterne har ønsket at udvide Natura 2000-områderne med yderligere naturarealer. Derfor er Natura 2000-områderne suppleret med yderligere naturarealer, primært på Naturstyrelsens områder. Det drejer sig om arealer med habitatnatur eller arealer med særlige naturværdier. Derudover er der også i enkelte tilfælde medtaget yderligere arealer, hvor der er tale om store arealer med aftale om konkrete tiltag til naturgenopretning eller naturarealer, hvor private lodsejere selv har foreslået, at arealet kan indgå i et Natura 2000-område. I forbindelse med gennemgangen af Natura 2000-områderne har Miljøstyrelsen desuden foretaget en berigtigelse af de eksisterende Natura 2000-områders grænser. Dette er sket for at justere grænserne i forhold til nutidig anvendelse af digitale kort. I samme proces har Miljøstyrelsen gennemgået de oprindelige høringssvar fra dengang, da Natura 2000-områderne blev udpeget. Dette er sket for at sikre fuld overensstemmelse mellem områdegrenserne og de oprindelige beslutninger, herunder de daværende høringssvar.

1.4 Høringer

Miljøstyrelsen har i forbindelse med arbejdet med justerede Natura 2000-grænser ønsket en bred inddragelse af offentligheden i processen. Derfor har Miljøstyrelsen i løbet af processen foretaget flere høringer.

Først er der foretaget en teknisk høring af kommuner og offentlige lodsejere, hvor kommunerne i deres egenskab som myndighed blev bedt om at komme med faglige og tekniske bidrag med fokus på bynære arealer og intensive jordbrugsarealer, der kunne tages ud af Natura 2000-områderne. Naturstyrelsen og Forsvaret blev ligeledes inddraget i denne tekniske proces blandt andet i forhold til forslag til, hvor det eventuelt ville være muligt at udvide Natura 2000-områderne.

Dernæst er der foretaget en høring over et høringsforslag i perioden fra 28. september 2017 til 3. januar 2018. Som følge af ændringer på baggrund af modtagne høringssvar har et nyt forslag til justerede Natura 2000-grænser været i målrettet høring i perioden fra 17. maj til 31. maj 2018. De enkelte høringer beskrives nærmere i det nedenstående.

Gennem hele processen med tilpasning af Natura 2000-områders grænser har Miljøstyrelsen haft en løbende dialog med forskellige interessenter, herunder afholdt møder med Kommunernes Landsforening, KTC – Kommunalteknisk Chefforening, de enkelte kommuner, erhvervet (bl.a. Skovforeningen, Landbrug og Fødevarer, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Fiskeriforening), de grønne organisationer (Danmarks Naturfredningsforening, Birdlife/DOF) og Naturstyrelsen.

I forbindelse med udarbejdelse af forslag til justerede Natura 2000-grænser har Miljøstyrelsen indhentet tekniske input fra kommuner og offentlige lodsejere. Kommunerne er i deres egenskab som myndighed blevet bedt om at komme med faglige og tekniske bidrag omkring Natura 2000-områderne med fokus på bynære arealer og intensive jordbrugsarealer, der kan tages ud af Natura 2000-områderne.

På baggrund af blandt andet de berigtigede Natura 2000-områders grænser og tekniske bidrag fra kommunerne har Miljøstyrelsen udarbejdet et forslag til justerede Natura 2000-grænser. Dette forslag har været i offentlig høring i perioden fra 28. september 2017 til 3. januar 2018. Høringen var annonceret i landsdækkende medie samtidig med, at der blev udsendt høringsbreve til interessenter og særligt berørte lodsejere (defineret som lodsejere med CVR-nummer indenfor grænserne af forslag til ny afgrænsning af Natura 2000-områder).

Der blev i alt modtaget ca. 1.100 høringssvar indeholdende ca. 2.000 ændringsforslag.

De modtagne svar fra denne høring gav i flere situationer anledning til ændringer i det oprindelige forslag til justerede Natura 2000-grænser. Derfor udsendte Miljøstyrelsen et nyt forslag til justerede Natura 2000-grænser. Dette forslag blev sendt i en høring målrettet lodsejere med arealer, hvor der foreslås yderligere ændringer i forhold til den nuværende udpegning af Natura 2000-områder. Denne høring blev gennemført i perioden fra 17. maj til 31. maj 2018. I høringsbrevene har der været angivet en begrundelse for de påtænkte justeringer. På baggrund af denne høring modtog Miljøstyrelsen ca. 150 høringssvar.

Der har i forbindelse med høringen i sidste halvdel af 2017 og den målrettede høring i maj 2018 været udsendt materiale og kort, som har beskrevet de påtænkte justeringer, ligesom der på Miljøstyrelsens hjemmeside har været detaljerede oplysninger om baggrunden for arbejdet med justeringer af Natura 2000-grænserne og kriterierne bag.

De foretagne høringer er sket for at skabe et mere præcist grundlag for de faglige vurderinger for nye Natura 2000-områdegrenser, som først med udstedelsen af en bekendtgørelse om Natura 2000-grænserne vil være endelige. De foreslåede justeringer i Natura 2000-områderne skal godkendes af EU-kommissionen.

2 Sammenfatning af høringsforslag og høringssvar for Natura 2000-område N68 Skjern Å

2.1 Sammenfatning af høringsforslaget

Sammenholdt med den gældende afgrænsning af N68 er der i Miljøstyrelsens høringsforslag foreslået en række mindre reduktioner og udvidelser. Området er foreslået reduceret med intensivt drevne skov- og landbrugsarealer samtidig med, at området er foreslået udvidet med mindre tilstødende naturarealer med bl.a. hede-naturtyper. Områdegrenserne er berigtiget og så vidt muligt tilpasset naturlige skel i landskabet. Desuden er den nederste del af området fra udløbet i Ringkøbing Fjord til Borris udpeget som nyt fuglebeskyttelsesområde (F118).

2.2 Sammenfatning af høringssvarene

Miljøstyrelsen har modtaget flere høringssvar indeholdende i alt 9 konkrete forslag til ændringer af Natura 2000-områdets afgrænsning. Forslagene er kommet fra Dansk Ornitologisk Forenings lokalafdeling (DOF Vestjylland), Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling (DN Ringkøbing-Skjern), Ringkøbing-Skjern Kommune, Herning Kommune, Vestjysk Landboforening og en lodsejer.

Ændringsforslagene indeholder både forslag om yderligere reduktioner og nye udvidelser af Natura 2000-området. Forslagene om reduktioner kan bl.a. begrundes med muligheden for fremtidig kommunal udvikling af Skjern-Tarm. Forslagene om udvidelser er bl.a. begrundet med tilstedeværelse af arter og habitatnatur på udpegningsgrundlaget. Desuden er der en anmodning om at få en privat ejendom lagt ind i området.

I de kommende afsnit er ændringsforslagene gengivet i hovedtræk. Miljøstyrelsens kommentarer til de enkelte emner er anført i kursiv.

Nogle af høringssvarene berører emner, som ligger uden for rammerne af høringen om justering af grænserne for Natura 2000-områderne, fx kommentarer til gældende lovgivning, ønsker om ændringer af udpegningsgrundlag m.v. Sådanne høringssvar kan være kort gengivet, men kun i et begrænset omfang kommenteret.

Af hensyn til det generelle overblik og læsevenlighed nævnes alene organisationer og kommuner med navn. Lodsejere og virksomheder er samlet under betegnelsen lodsejere. Alle høringssvar kan findes på <https://fugle-habitat-2017.hoering.mfv.dk>.

I Miljøstyrelsens kommentering af høringssvarene henvises med links til eksisterende lovgivning og øvrigt materiale som f.eks. vejledninger, hvor dette er relevant.

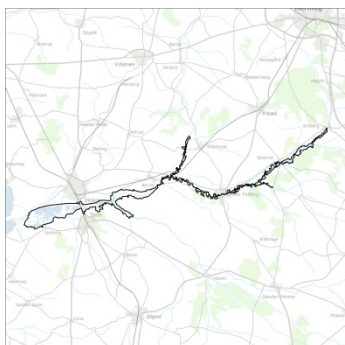
3 Høringsvar vedr. generelle emner

Der er indkommet 2 høringssvar, der omhandler generelle emner. Høringssvarene er fra hhv. Herning Kommune og Vestjysk Landboforening og i begge tilfælde er der dog ikke konkrete bemærkninger til N68.

4 Behandling af områdespecifikke emner

Område N68 Skjern Å består af følgende habitat- og fuglebeskyttelsesområder:

- H61 Skjern Å
- F118 Skjern Å

Figur 2. H61

Figur 3. F118

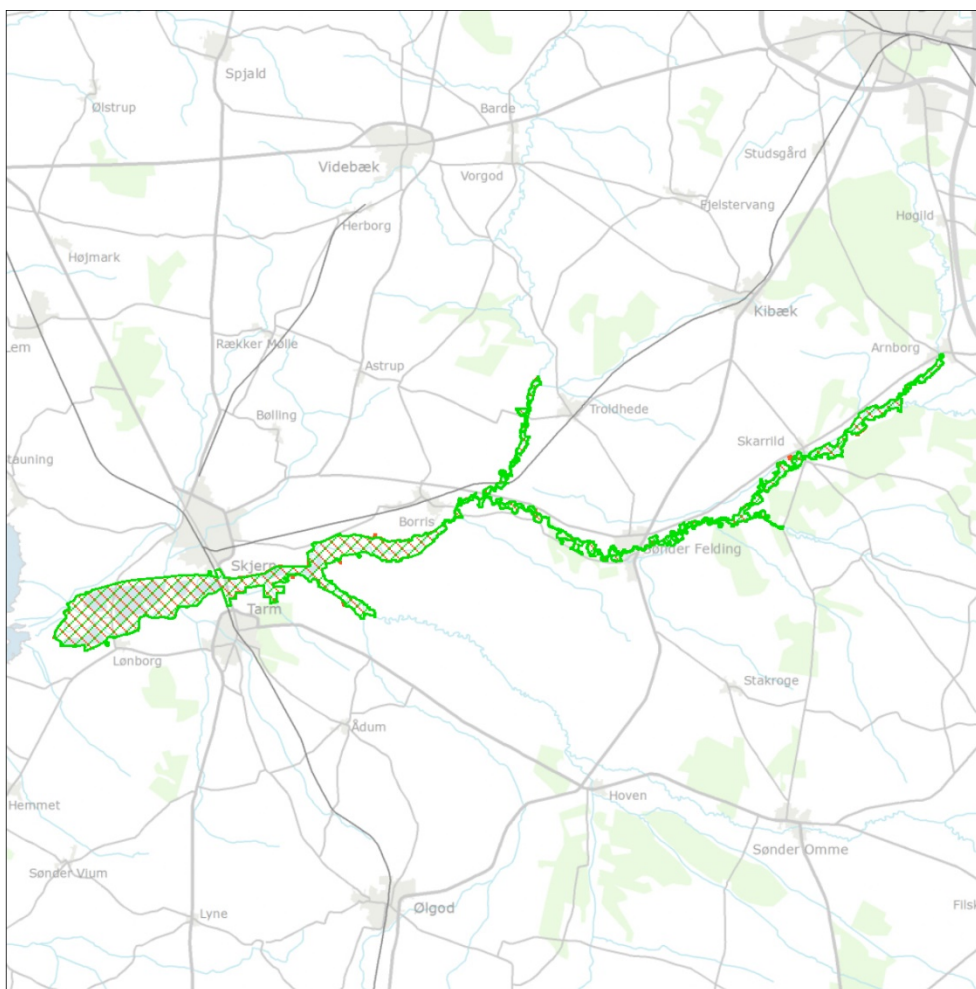
Høringssvar med konkret arealforslag til de enkelte habitat- og fuglebeskyttelsesområde samt høringforslagets forslag om justeringer i områdegrensene vil blive gennemgået område for område i de følgende afsnit.

4.1 Habitatområde H61 Skjern Å

4.1.1 Høringforslag

I Miljøstyrelsens høringforslag er der sket en række mindre reduktioner og udvidelser. Området er foreslået reduceret med intensivt drevne skov- og landbrugsarealer samtidig med, at området er foreslået udvidet med mindre tilstødende naturarealer med bl.a. hede-naturtyper. Områdegrensene er berigtiget og så vidt muligt tilpasset naturlige skel i landskabet.

Figur 4 viser de berigtigede grænser samt høringforslaget for H61 Skjern Å

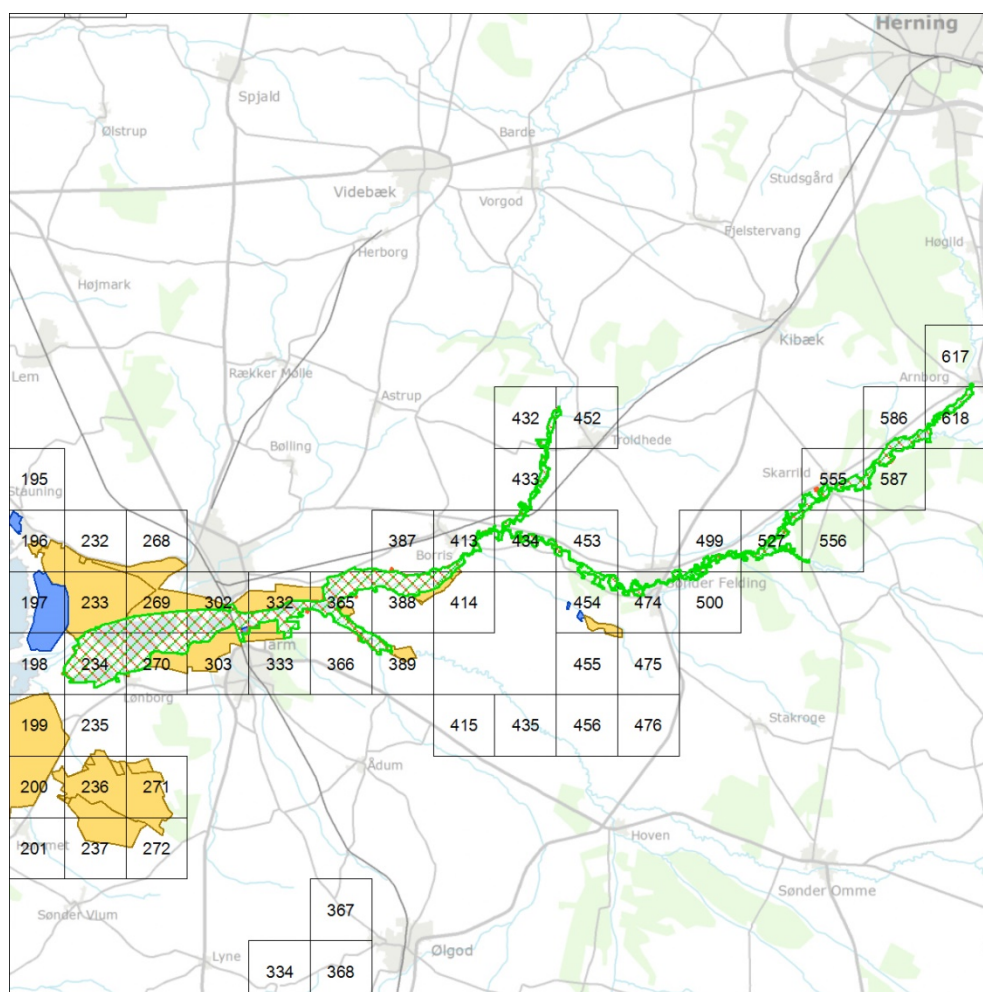
Figur 4. Habitatområde H61 Skjern Å. Den røde skravering viser de berigtigede grænser for habitatområdet, og den grønne skravering angiver høringsforslagets afgrænsning. Dvs. at arealer, der kun er skraveret med rødt, er arealer, der er forslået fjernet fra det beskyttede område. Arealer, der kun er skraveret med grønt, er arealer, der er forslået tilføjet til det beskyttede område.

4.1.2 Indkomne høringssvar

Miljøstyrelsen har modtaget i alt 9 ændringsforslag til habitatområdet. Ændringsforslagene er fra Dansk Ornitologisk Forenings lokalafdeling (DOF Vestjylland), Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling (DN Ringkøbing-Skjern), Ringkøbing-Skjern Kommune og en lodsejer.

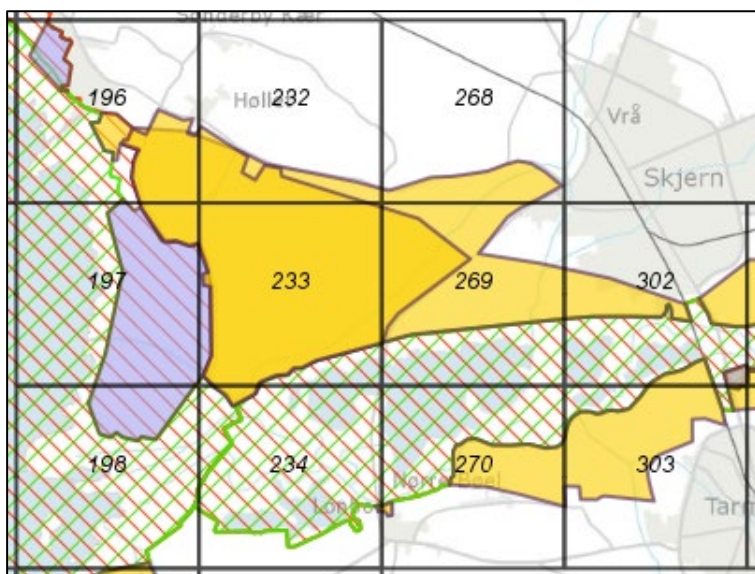
Ændringsforslagene indeholder både forslag om udvidelser og reduktioner. Samlet set er der forslået reduktioner på ca. 20 ha og udvidelser på ca. 38 ha

På figur 5 ses Miljøstyrelsens høringsforslag samt de indkomne ændringsforslag der indeholder et konkret geografisk forslag til ændringer i områdeafgrænsningen. Ændringsforslagene behandles i grupper ud fra deres geografiske placering. Dette gøres ved at underopdele området i en række kvadrater på 2,5 km x 2,5 km der bruges til at foretage en systematisk gennemgang af høringsforslaget og behandling af indkomne ændringsforslag. Kvadraterne dækker alle arealer, hvor der er kommet ændringsforslag eller hvor der er forslået en ændring af områdegrensen. Kvadraterne gennemgås fra vest mod øst.

Figur 5. H61 Skjern Å. Den grønne skravering angiver høringsforslagets afgrænsning. Dvs. at arealer, der kun er skraveret med grønt, er arealer, der er foreslået tilføjet til det beskyttede område. Arealer, der kun er skraveret med rødt, er arealer, der er foreslået fjernet fra det beskyttede område. De gule og blå helfarvede polygoner viser ændringsforslagene, således at gul er forslag til udvidelser og de blå polygoner er forslag til reduktioner. De gule polygoner i kvadrat 199, 200, 235, 236, 237, 271 og 272 ligger i tilknytning til område N69 Ringkøbing Fjord og N196 Lønborg Hede og behandles i høringsnotater for disse områder. De blå polygoner i kvadrat 196, 197 og 198 ligger i område N69 Ringkøbing Fjord og behandles i høringsnotatet for dette område. De blå polygoner i kvadrat 454 ligger i område N67 Borris Hede og behandles i høringsnotatet for dette område.

4.1.2.1 Kvadrat 196-197, 232-234, 268-269 og 302 – arealer vest for Skjern

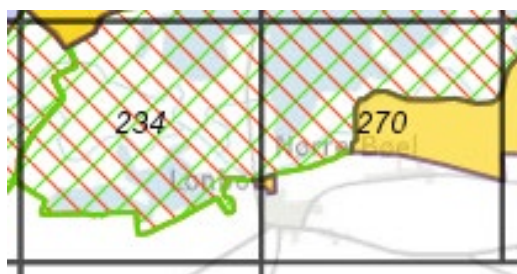

Figur 6. Tallene angiver nummeret på de kvadrater, hvis indhold behandles jf. figur 5. Den røde skravering viser de berigtigede grænser for habitatområdet, og den grønne skravering angiver høringsforslagets afgrænsning. De gule og blå helfarvede polygoner viser ændringsforslagene, således at gul er forslag til udvidelse og blå er forslag til reduktion. Som beskrevet under figur 5 ligger det blå polygon i kvadrat 197 i område N69 Ringkøbing Fjord og behandles i høringsnotatet for dette område

Danmarks Naturfredningsforenings-lokalafdeling (DN-Ringkøbing-Skjern) foreslår en udvidelse således, at et areal vest for Skjern by tages med i det eksisterende habitatområde H68. Foreningen vurderer, at arealerne er vigtige raste- og fourageringsområder for trækkende-, overvintrende- og ynglende fugle samt flere bilag I arter og rødlistearter. Foreningen mener derfor, at disse områder må ses i sammenhæng med naturarealerne, selv om det er landbrugsarealer i omdrift. Foreningen nævner en lang række træk- og ynglefuglearter fra området som bl.a. sangsvane, pibesvane, hjejle og pomeransfugl.

Da der i høringsvaret alene fremføres argumenter omkring områdets værdi for fugle henvises der til behandling af dette i afsnit 4.2.2.1 i dette høringsnotat.

4.1.2.2 Kvadrat 234 og 270 – arealer nord for Lønborg

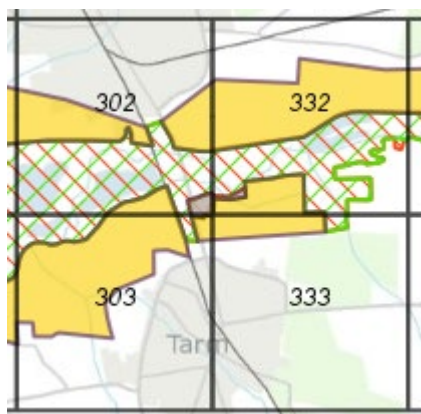

Figur 7. Tallet angiver nummeret på det kvadrat, hvis indhold behandles jf. figur 5. Den røde skravering viser de berigtigede grænser for habitatområdet, og den grønne skravering angiver høringsforslagets afgrænsning. Det gule helfarvede polygon midt mellem de to kvadrater viser ændringsforslaget, således at gul er forslag til udvidelse. Det gule polygon yderst til højre i kvadrat 270 behandles nedenfor under pkt. 4.2.2.1.

Danmarks Naturfredningsforeningers-lokalafdeling (DN-Ringkøbing-Skjern) foreslår en udvidelse med areal nord for Lønborg, således at Miljøstyrelsens foreslåede reduktion annulleres. Foreningen finder det besynderligt, at arealet foreslås udtaget, da det dels er statsejet, dels er det foreningens vurdering at arealet kunne blive et fint lille overdrev med en hensigtsmæssig pleje.

Miljøstyrelsen kan jf. datagrundlaget ikke dokumentere, at der på arealet er forekomst af habitatnatur, arter eller levested for arter på habitatområdets udpegningsgrundlag. Optagelse af et areal som habitat område forudsætter, at det bidrager til beskyttelsen af direktivarter/-naturtyper. Et potentiale for, der evt. senere kan komme habitatnatur kan ikke alene begrunde opretholdelse af arealet. På den baggrund fastholdes høringsforslagets områdeafgrænsning.

4.1.2.3 Kvadrat 302-303 og 332-333 – arealer nord for Tarm

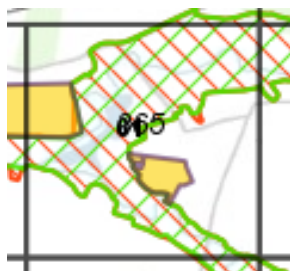

Figur 8. Tallene angiver nummeret på de kvadrater, hvis indhold behandles jf. figur 5. Den røde skravering viser de berigtigede grænser for habitatområdet, og den grønne skravering angiver høringsforslagets afgrænsning. De gule og grå og blå helfarvede polygoner viser ændringsforslagene, således at gul er forslag til udvidelse, grå og blå er forslag til reduktioner.

Ringkøbing-Skjern Kommune foreslår en reduktion, med et areal lige mellem Skjern og Tarm af hensyn til fremtidig udvikling af Skjern-Tarm til én by. Kommunen bemærker, at arealet ligger inden for kommuneplanrammerne og at en udvidelse af habitatområdet på dette sted vil komplicere planlægningsarbejdet unødigt.

Miljøstyrelsen har på baggrund af høringsvaret gennemgået datagrundlaget og vurderet, at arealet bidrager til beskyttelsen af naturtyper på habitatområdets udpegningsgrundlag (våd hede og skovbevokset tørvemose). På den baggrund fastholdes høringsforslagets områdegrenser.

4.1.2.4 Kvadrat 365 – arealer nordøst for Tarm

Figur 9. Tallet angiver nummeret på det kvadrat, hvis indhold behandles jf. figur 5. Den røde skravering viser de berigtigede grænser for habitatområdet, og den grønne skravering angiver høringsforslagets afgrænsning. Det gule helfarvede polygon viser ændringsforslaget, således at gul er forslag til udvidelse.

En lodsejer ønsker en udvidelse, således at hele hans ejendom kommer ind i habitatområdet. Lodsejeren oplyser, at en stor del af arealet er tilplantet med skov og der er et rigt fugleliv.

Miljøstyrelsen kan jf. datagrundlaget ikke verificere, at der på arealet er forekomst af habitatnatur eller levested for arter på habitatområdets udpegningsgrundlag. På baggrund heraf fastholdes høringsforslagets områdeafgrænsning.

4.1.2.5 Kvadrat 389 – arealer vest for Borris Hede

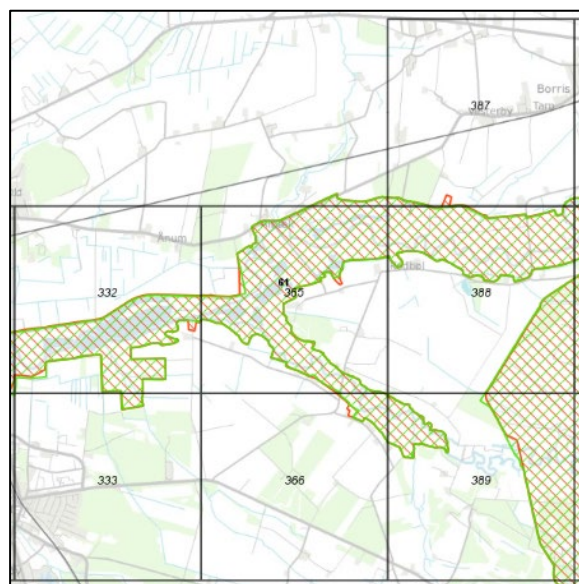

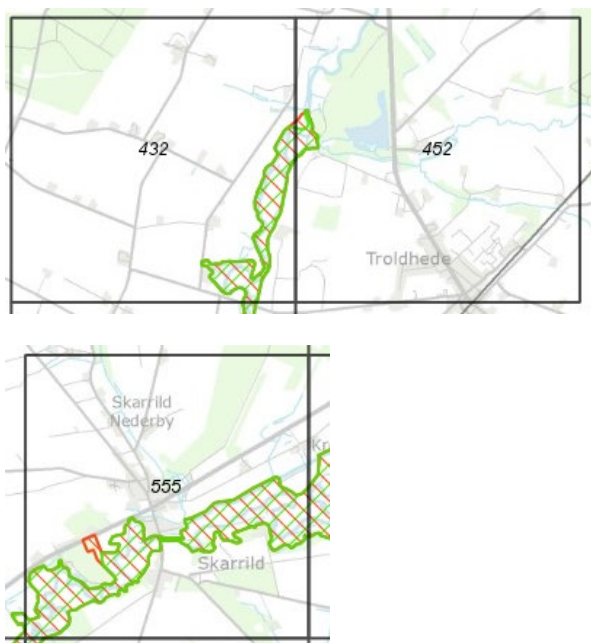
Figur 40. Tallet angiver nummeret på det kvadrat, hvis indhold behandles jf. figur 5. Den røde skravering viser de berigtigede grænser for habitatområdet, og den grønne skravering angive høringsforslagets afgrænsning. Det gule helfarvede polygon viser ændringsforslaget, således at gul er forslag til udvidelse.

Dansk Ornitologisk Forenings-lokalforening (DOF Vestjylland) foreslår en udvidelse af det nye fuglebeskyttelsesområde med yderligere arealer langs Omme Å. Foreningen vurderer, at området er en vigtig trækcorridor for fugle mellem Borris Hede, Skjern Enge og Ringkøbing Fjord og det er foreningens vurdering, at der sandsynligvis yngler isfugl på denne del af Omme Å.

Da der i høringsvaret alene fremføres argumenter omkring områdets værdi for fugle henvises der til behandling af dette i afsnit 4.2.2.5 i dette høringsnotat.

4.1.2.6 Kvadrat 332, 365-366 og 387-388 – arealer øst for Skjern, kvadrat 432 og 452 nordvest for Troldhede samt kvadrat 555 sydvest for Skarrild

Figur 51. Tallene angiver nummeret på de kvadrater, hvis indhold behandles jf. figur 5. Den røde skravering viser de berigtigede grænser for habitatområdet, og den grønne skravering angiver høringsforslagets afgrænsning. Dvs. at arealer, der kun er skraveret med rødt, er arealer, der er forslået fjernet fra det beskyttede område.

Miljøstyrelsen har forslået mindre justeringer i områdegrensen øst for Skjern, samt at mindre arealer udtages. Områdegrensen er justeret primært med fokus på at følge naturligt skel i landskabet og at udtage intensivt drevne arealer. Justeringen er sket, da arealet lever op til Miljøstyrelsens faglige kriterier. Miljøstyrelsen har vurderet tilgængeligt fagligt materiale i form af Naturdatabasen. På baggrund af dette er der ikke fundet dokumentation for habitatnatur eller arter på udpegningsgrundlaget på arealet. Miljøstyrelsen har desuden foretaget en vurdering af luftfoto fra 1995 og 2016. Det vurderes, at de udtagne arealer på begge luftfoto kan karakteriseres som intensivt drevne arealer. Ud fra dette har Miljøstyrelsen vurderet, at arealerne kan udtages fra habitatområdet, uden at der sker en kvalitativ forringelse af beskyttelsen i forhold til den eksisterende udpegningsgrundlag. I alle øvrige kvadrater har Miljøstyrelsen berigtiget områdegrenserne. Miljøstyrelsen har gennemgået områdegrenserne og justeret dem i forhold til nutidig anvendelse af digitale kort. I samme proces har Miljøstyrelsen gennemgået de oprindelige hørings svar fra dengang man udpegede Natura 2000-områderne og sikrede overensstemmelse mellem områdegrenserne og hørings svarene.

4.1.3 Udvidelse af habitatområdet med nye naturarealer

Aftaleparterne har ønsket at udvide Natura 2000-områderne med yderligere naturarealer. Derfor er Natura 2000-områderne suppleret med yderligere arealer. Udlægningen af arealer øst for Tarm som habitatområde er foretaget i overensstemmelse med aftalen om yderligere naturarealer. Områderne ejes af Naturstyrelsen og forventes at indeholde naturtyper som tør hede, rigkær, vandløb med vandplanter og måske tidvis våd eng. Det er desuden muligvis levested for bæklampret.

4.1.4 Opsamling

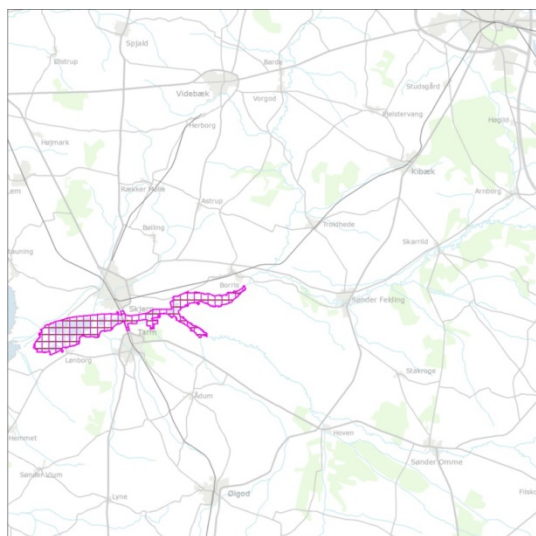
Samlet set reduceres området efter at alle hørings svar er behandlet med 20 ha og samtidig udvides området andre steder med 38 ha.

4.2 Fuglebeskyttelsesområde F118 Skjern Å

4.2.1 Høringsforslag

I Miljøstyrelsens høringsforslag er den nederste del af N2000-området fra udløbet i Ringkøbing Fjord til Borris udpeget som nyt fuglebeskyttelsesområde (F118).

Figur 12 viser de berigtigede grænser samt høringsforslaget for Fuglebeskyttelsesområde nr. F118 Skjern Å.

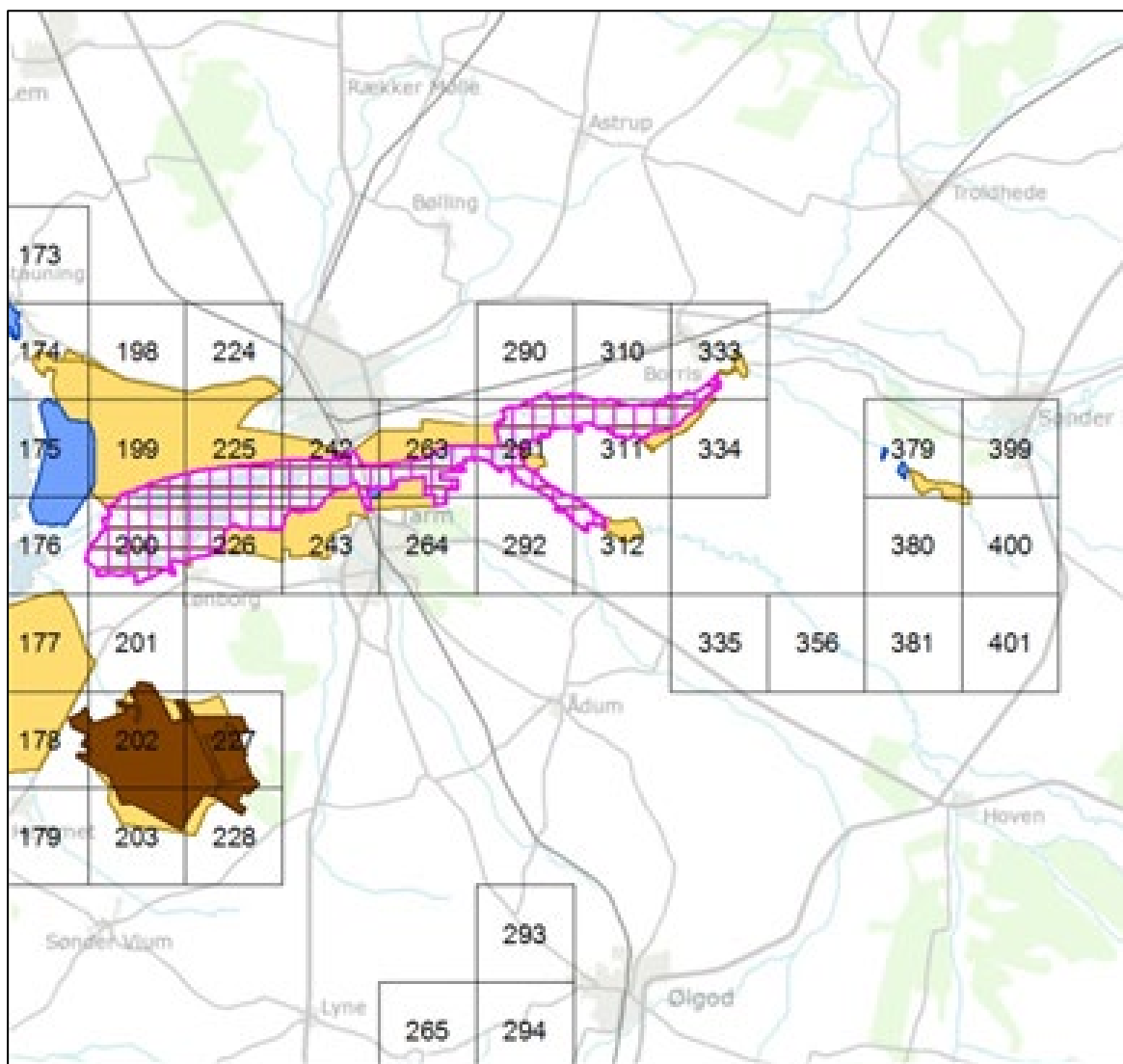
Figur 12. Fuglebeskyttelsesområde F118. Den lilla skravering viser de berigtigede grænser for fuglebeskyttelsesområdet.

4.2.2 Indkomne høringssvar

Miljøstyrelsen har modtaget i alt 9 ændringsforslag til det foreslåede fuglebeskyttelsesområde. Ændringsforslagene er fra Dansk Ornitologisk Forenings lokalafdeling (DOF Vestjylland), Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling (DN Ringkøbing-Skjern), Ringkøbing-Skjern Kommune og en lodsejer.

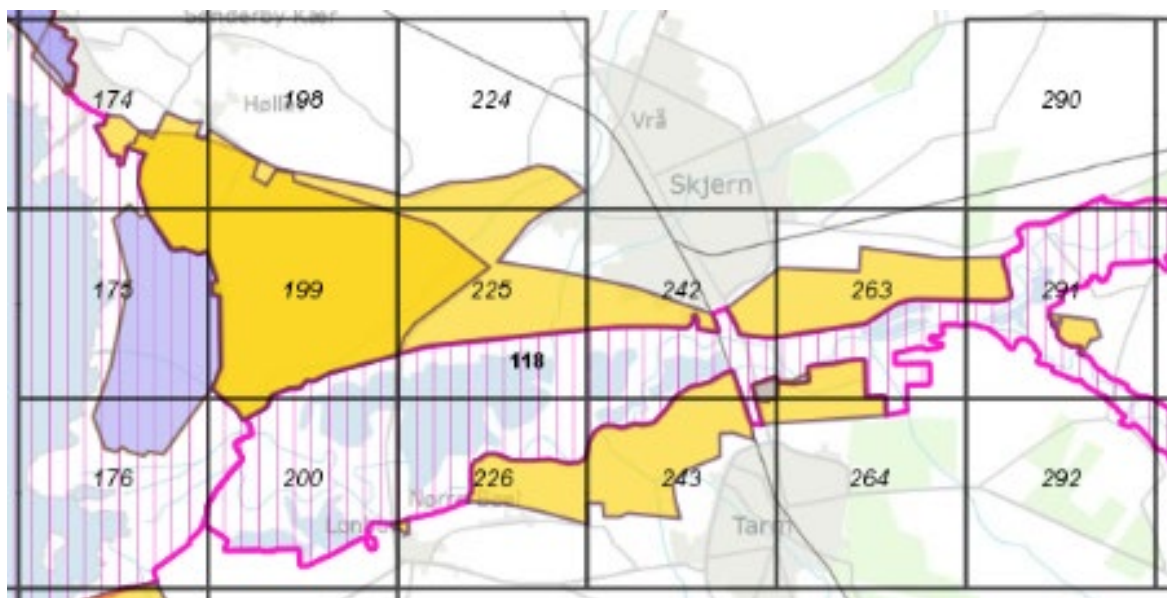
Ændringsforslagene indeholder både forslag om udvidelser og reduktioner. Samlet set er der foreslået reduktioner på 2,2 ha og udvidelser på 2087 ha

På figur 13 ses Miljøstyrelsens høringsforslag samt de indkomne ændringsforslag der indeholder et konkret geografisk forslag til ændringer i områdefrænsningen. Ændringsforslagene behandles i grupper ud fra deres geografiske placering. Dette gøres ved at underopdele området i en række kvadrater på 2,5 km x 2,5 km der bruges til at foretage en systematisk gennemgang af høringsforslaget og behandling af indkomne ændringsforslag. Kvadraterne dækker alle arealer, hvor der er kommet ændringsforslag eller hvor der er foreslået en ændring af områdegrensene. Kvadraterne gennemgås fra vest mod øst.

Figur 63. Fuglebeskyttelsesområde F118. Den lille skraveret viser de berigtigede grænser for fuglebeskyttelsesområdet. De gule, blå og brune helfarvede polygoner viser ændringsforslagene, således at gul er forslag til udvidelse, blå er forslag til reduktion og brun er forslag til nye områder. De gule polygoner i kvadrat 177-178, 202-203, 227-228, 311, 333-334, 379-380 og 399-400 er ændringsforslag til område N67 Borris Hede, N69 Ringkøbing Fjord og N196 Lønborg Hede og behandles i høringsnotater for disse områder. De blå polygoner i kvadrat 174-176 er ændringsforslag til område N69 Ringkøbing Fjord og behandles i høringsnotatet for dette område. De blå polygoner i kvadrat 379 ligger i område N67 Borris Hede og behandles i høringsnotatet for dette område. De brune polygoner i kvadrat 178, 201-203 og 227-228 er ændringsforslag til område N196 Lønborg Hede og behandles i høringsnotatet for dette område.

4.2.2.1 Kvadrat 174-175, 198-200, 224-225 og 242-243, 263-264 og 291 – arealer vest, syd og øst for Skjern by

Figur 74. Fuglebeskyttelsesområde F118. Den lilla skravering viser de berigtigede grænser for fuglebeskyttelsesområdet. De gule, blå og brune helfarvede polygoner viser ændringsforslagene, således at gul er forslag til udvidelse, blå er forslag til reduktion og brun er forslag til nye områder. De gule polygoner i nederst i kvadrat 176 og i kvadraterne 198 og 199 behandles i høringsnotater for N69 Ringkøbing Fjord. De blå polygoner i kvadrat 174-176 er ændringsforslag til område N69 Ringkøbing Fjord og behandles tilsvarende i høringsnotatet for dette område.

Danmarks Naturfredningsforenings-lokalafdeling (DN-Ringkøbing-Skjern) foreslår en udvidelse, således at et areal vest for Skjern by tages med i det nye fuglebeskyttelsesområde F118. Foreningen vurderer, at arealerne er vigtige raste- og fourageringsområder for trækkende-, overvintrende- og ynglende fugle samt flere bilag I arter og rødlistearter. Det er foreningens vurdering, at disse områder må ses i sammenhæng med naturarealerne, selv om det er landbrugsarealer i omdrift. Foreningen nævner en lang række træk- og ynglefuglearter fra området som bl.a. sangsvane, pibesvane, hjejle og pomeransfugl.

Miljøstyrelsen takker for det indsendte høringssvar. Høringssvaret indeholder forslag om en større udvidelse af fuglebeskyttelsesområdet. Natura 2000-grænsejustering er initieret af Aftale om Naturpakken, maj 2016. Formålet med Naturpakken er at fjerne intensivt drevne arealer og evt. at udvide med nye arealer. Forslaget falder derfor udenfor rammen af Naturpakken. Da de gældende danske udpegninger af Natura 2000-områder er godkendt af EU-Kommissionen, og da der fokuseres på at fjerne intensivt drevne arealer jf. de faglige kriterier og ikke fjerne habitatnatur eller levesteder for arter, så vurderes det, at der ikke er behov for yderligere udpegningsarealer. På den baggrund fastholdes høringssvarets områdegrænser.

Danmarks Naturfredningsforenings-lokalafdeling (DN-Ringkøbing-Skjern) foreslår en udvidelse, således at et areal langs Skjern Å nordvest for Tarm tages med i det nye fuglebeskyttelsesområde F118. Det er foreningens vurdering, at arealet benyttes til fouragering af gulnæbbede svaner, gæs og rovfugle i træk- og vintertiden.

Miljøstyrelsen takker for det indsendte høringssvar. Høringssvaret indeholder forslag om en større udvidelse af habitat og fuglebeskyttelsesområdet. Natura 2000-grænsejustering er initieret af Aftale

om Naturpakken, maj 2016. Formålet med Naturpakken er at fjerne intensivt drevne arealer og evt. at udvide med nye arealer. Forslaget falder derfor udenfor rammen af Naturpakken. Da de gældende danske udpegninger af Natura 2000-områder er godkendt af EU-Kommissionen, og da der fokuseres på at fjerne intensivt drevne arealer jf. de faglige kriterier og ikke fjerne habitatnatur eller levesteder for arter, så vurderes det, at der ikke er behov for yderligere udpegning af arealer. På den baggrund fastholdes høringsforslagets områdegrænser.

Danmarks Naturfredningsforeningers-lokalafdeling (DN-Ringkøbing-Skjern) foreslår en udvidelse, således et areal langs sydsiden af Skjern Å nord for Tarm tages med i det nye fuglebeskyttelsesområde F118. Det er foreningens vurdering, at arealet t benyttes til fouragering af gulnæbbede svaner og gæs i træk- og vintertiden.

Miljøstyrelsen takker for det indsendte høringssvar. Høringssvaret indeholder forslag om en større udvidelse af fuglebeskyttelsesområdet. Natura 2000-grænsejustering er initieret af Aftale om Naturpakken, maj 2016. Formålet med Naturpakken er at fjerne intensivt drevne arealer og evt. at udvide med nye arealer. Forslaget falder derfor udenfor rammen af Naturpakken. Da de gældende danske udpegninger af Natura 2000-områder er godkendt af EU-Kommissionen, og da der fokuseres på at fjerne intensivt drevne arealer jf. de faglige kriterier og ikke fjerne habitatnatur eller levesteder for arter, så vurderes det, at der ikke er behov for yderligere udpegning af arealer. På den baggrund fastholdes høringsforslagets områdegrænser.

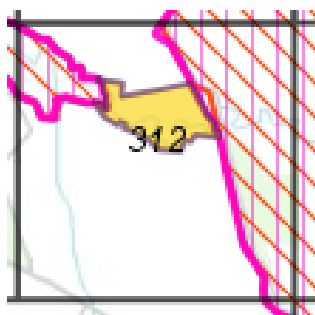
Danmarks Naturfredningsforeningers-lokalafdeling (DN-Ringkøbing-Skjern) foreslår en udvidelse, med et areal langs nordsiden af Skjern Å sydøst for Skjern. Det er foreningens vurdering, at arealet benyttes af sang- pibesvaner og gæs som fourageringsområde ved træk- og overvintring i området.

Miljøstyrelsen takker for det indsendte høringssvar. Høringssvaret indeholder forslag om en større udvidelse af fuglebeskyttelsesområdet. Natura 2000-grænsejustering er initieret af Aftale om Naturpakken, maj 2016. Formålet med Naturpakken er at fjerne intensivt drevne arealer og evt. at udvide med nye arealer. Forslaget falder derfor udenfor rammen af Naturpakken. Da de gældende danske udpegninger af Natura 2000-områder er godkendt af EU-Kommissionen, og da der fokuseres på at fjerne intensivt drevne arealer jf. de faglige kriterier og ikke fjerne habitatnatur eller levesteder for arter, så vurderes det, at der ikke er behov for yderligere udpegning af arealer. På den baggrund fastholdes høringsforslagets områdegrænser.

En lodsejer ønsker at hele hans ejendom kommer ind i fuglebeskyttelsesområdet. Lodsejeren oplyser, at en stor del af arealet er tilplantet med skov og der er et rigt fugleliv.

Miljøstyrelsen kan jf. datagrundlaget ikke verificere, at der på arealet er forekomst af arter eller levested for arter på fuglebeskyttelsesområdets udpegningsgrundlag. På baggrund heraf fastholdes høringsforslagets områdeafgræsning.

4.2.2.2 Kvadrat 312 – arealer vest for Borris Hede

Figur 15. Tallene angiver nummeret på det kvadrat, hvis indhold behandles jf. figur 13. Den lilla skravering viser de berigtigede grænser for fuglebeskyttelsesområdet, og den lyserøde skravering angiver høringsforslagets afgrænsning. Det gule helfarvede polygon viser ændringsforslagene, således at gul er forslag til udvidelse.

Dansk Ornitologisk Forenings-lokalforening (DOF Vestjylland) foreslår en udvidelse af det nye fuglebeskyttelsesområde med yderligere arealer langs Omme Å. Foreningen vurderer, at området er en vigtig trækkorridor for fugle mellem Borris Hede, Skjern Enge og Ringkøbing Fjord og det er foreningens vurdering, at der sandsynligvis yngler isfugl på denne del af Omme Å.

Miljøstyrelsen kan jf. datagrundlaget ikke dokumentere, at der på arealet er forekomst af arter eller levested for arter på fuglebeskyttelsesområdets udpegningsgrundlag. Udvidelse med et areal som fuglebeskyttelsesområde forudsætter, at det bidrager til beskyttelsen af direktivarter. På den baggrund fastholdes høringsforslagets områdefgrænsning.

4.2.3 Udvidelse af fuglebeskyttelsesområdet med nye naturarealer

Aftaleparterne har ønsket at udvide Natura 2000-områderne med yderligere naturarealer. Derfor er Natura 2000-områderne suppleret med yderligere arealer. Udlægningen af arealer øst for Tarm som fuglebeskyttelsesområde er foretaget i overensstemmelse med aftalen om yderligere naturarealer. Områderne ejes af Naturstyrelsen.

4.2.4 Opsamling

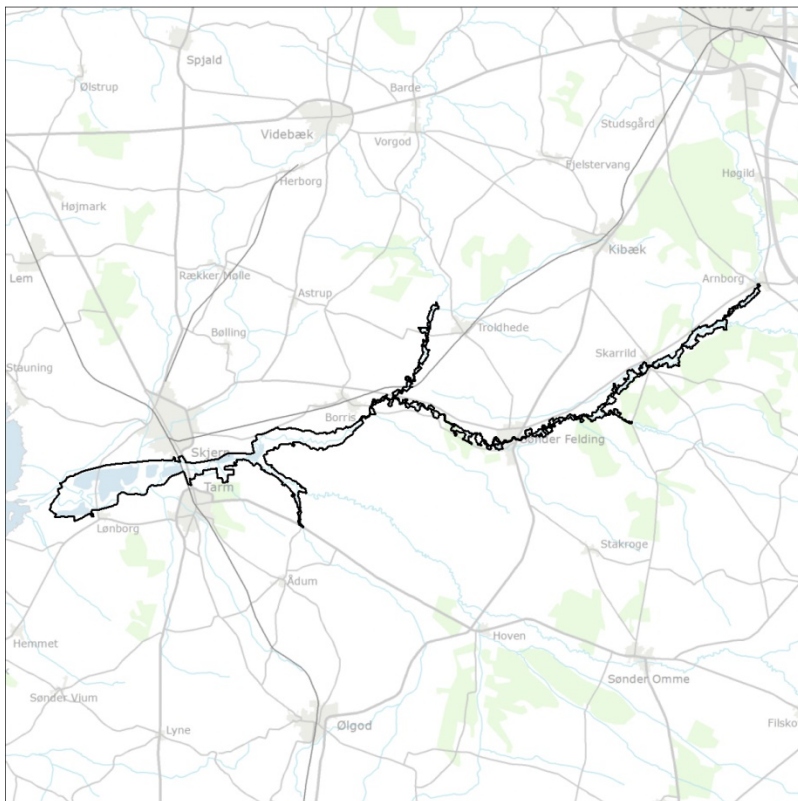
Samlet set vil det nye fuglebeskyttelsesområde efter at alle høringsvar er behandlet være på 1993 ha.

5 Miljøstyrelsens forslag til nye grænser for N68 Skjern Å

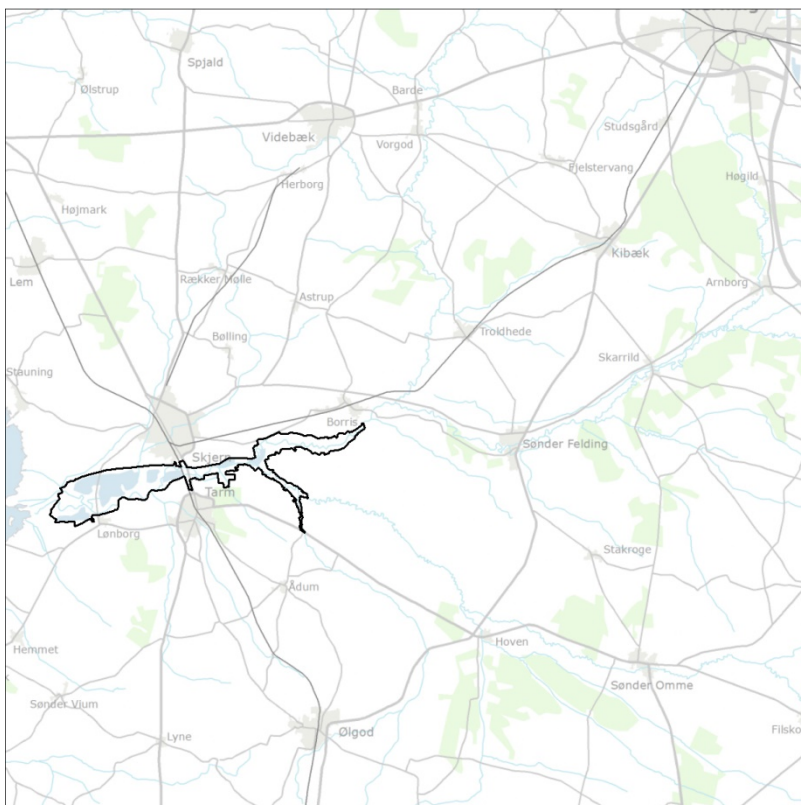
5.1 Opsamling

Afgrænsningen af Natura 2000-område N38 Skjern Å er justeret på baggrund af Miljøstyrelsens høringsforslag, de indkomne høringssvar, genhøring af implicerede lodsejere og kommunen og udlægning af Naturstyrelsens arealer. I alt udvides Natura 2000-områdets med 38 ha og reduceres med 20 ha.

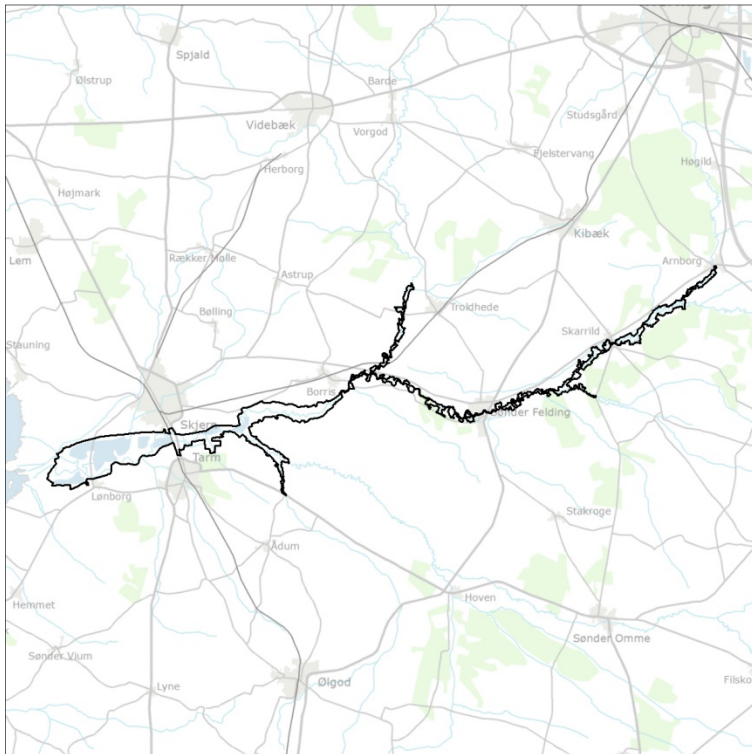
De endelige områdegrenser fremgår af figur 16, 17 og 18.

Figur 16. Den endelige afgrænsning af habitatområde H61 Skjern Å fremgår af kortet.

Figur 17. Den endelige afgrænsning af fuglebeskyttelsesområde F118 Skjern Å fremgår af kortet.

Figur 18. Den endelige afgrænsning af Natura 2000-område N68 Skjern Å fremgår af kortet.

5.2 Den videre proces

Justeringerne af Natura 2000-områdernes grænser skal godkendes af EU- Kommissionen. På baggrund af de udarbejdede justeringer af Natura 2000-områdernes grænser udsteder Miljø- og Fødevareministeriet en bekendtgørelse, som sendes i høring 20. august – 17. september 2018 med henblik på, at de foreslåede udvidelser opnår beskyttelse som Natura 2000-områder. På arealer med foreslåede reduktioner opretholdes Natura 2000-beskyttelsen under den kommende dialog med EU-Kommissionen. Dette sker i overensstemmelse med EU-Kommissionens retningslinjer for ændringer i Natura 2000-områdets afgrænsning.

Ultimo oktober 2018 underretter Miljø- og Fødevareministeriet EU-kommissionen om de foretagne og foreslåede justeringer af områdegrensene herunder præsentation af principper for justeringerne og arealmæssige konsekvenser. Dialogen med EU-kommissionen forventes afsluttet medio 2019, hvorefter de endelige Natura 2000-områdegrens kan fastlægges ved udstedelse af en ny bekendtgørelse.

6 Miljø- og Fødevareministeriets bekendtgørelsesshøring

6.1 Baggrund

Som opfølgning på Natura 2000-grænsejusteringsprocessen forventes en ny bekendtgørelse om udpegning af administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen) at træde i kraft den 1. november 2018. Bekendtgørelsen erstatter bekendtgørelse nr. 926 af 27. juni 2016.

Bekendtgørelsen har været i høring i perioden 22. august til 17. september 2018. I forbindelse med bekendtgørelsesshøringen er der kommet en række høringssvar vedr. specifikke områder og deres afgrænsning.

6.2 Høringssvar

Der er kommet to høringssvar til område nr. N68 - Skjern Å. Høringssvarene vedrører konkret F118 Skjern Å.

De to høringssvar fra Dansk Ornitologisk Forening og Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling (DN Ringkøbing Skjern) gentager argumenter, der tidligere er fremsendt i Miljøstyrelsens høringer af udkast til grænsejusteringen. Miljøstyrelsen har genbehandlet disse høringssvar ud fra de faglige kriterier, luftfoto fra 1995 og 2016 og fagligt materiale, og henviser på den baggrund til den vurdering og områdeafgrænsning der tidligere er beskrevet på s. 17-19 i dette notat.

6.3 Opsamling

Afgrænsning af Natura 2000-område N68 - Skjern Å er ikke justeret på baggrund af Miljø- og Fødevareministeriets bekendtgørelsesshøring. Den endelige områdegrense fremgår af bekendtgørelsen, der forventes at gælde fra 1. november 2018 og fremgår også af side 21 i dette høringsnotat.